

Otac u društvu

UVODNA MOLITVA

Abba – Oče!

Posvećujem Ti ovaj dan i stavljam se pod Tvoju zaštitu.

Upotrijebi me da po meni budeš upoznat, čašćen i voljen od svih ljudi.

Neka moja djela govore o Tvojim ljubavi.

Moj jezik neka Te slavi u svim situacijama i neka moje misli

buđu samo Tobom nadahnute.

Oče moj, ja Te volim iznad svega. Amen.

Slava Ocu...

MOTIVACIJA

Blaženi Luigi Beltrame Quattrocchi rodio se 1880. u Cataniji na Siciliji, kao četvrto dijete u obitelji. U dobi od devet godina odlazi živjeti s ujakom i ujom Quattrocchi, koji nisu imali djecu, i s njima se seli u Rim gdje će proživjeti ostatak života. Na studiju prava upoznaje Mariju Corsini s kojom se, nakon dobivanja zaposlenja, oženio 25. studenog 1905. godine. Luigi, iako dobar čovjek, pošten i nesebičan, dotad nije bio osobito pobožan. Maria je još kao djevojka živjela intenzivnim duhovnim životom, pa će u braku i Luigia pogurnuti u tom smjeru.

Rodilo im se četvero djece, od kojih su dvojica sinova postali svećenici, a jedna kći redovnica. Uz rođenje najmlađe kćeri vezano je i čudesno preživljenje majke i djeteta usprkos lošim prognozama i savjetima liječnika da pobaci, što su oni odbili pouzdajući se u Boga. Ozbiljno su shvaćali roditeljsku odgovornost. Proučavali su knjige o odgoju i ustrajno radili na svojim manama. Nisu pazili samo na duhovan i intelektualan razvoj djece, već su ih upućivali da se bave sportom.

Kako je rekao papa Ivan Pavao II. 21. listopada 2001. godine u prigodi proglašenja blaženim supružnika Quattrocchi: »Živjeli su običan život na izvanredan način. U radostima i tjeskobama obične obitelji oni su znali kako živjeti izvanredno bogatim duhovnim životom.« Shvaćajući svoj brak kao poziv, postali su svjedoci evanđelja ne samo u svojoj obitelji nego i u široj društvenoj zajednici, promičući dobro, pravdu, mir i solidarnost.

Luigi je smatrao kako »ne smijemo kriti našu vjeru, moramo je javno ispovijedati, ali je najvažnije i prije svega ostalog, pokazivati je djelima«. Cijeli je život radio u državnoj službi na od-

govornim položajima, a u mirovinu je otišao s mjesta pomoćnika glavnoga državnog odvjetnika Republike Italije. Na pogrebu je njegov kolega priznao najmlađoj kćeri: »Tijekom svih ovih godina zajedničkog rada, tvoj mi otac nikad nije dosađivao prodikama. Ali želim ti reći – kroz njegov život otkrio sam Boga i ljubav prema evanđelju.«

Blaženi Luigi Baltrame Quatrocchi, koji si običan život živio na izvanredan način, pouči nas da i mi tako činimo kako bi drugi u nama mogli otkrivati Boga. Amen.

RAZMISLI

- Pouzdam li se u Boga u teškim situacijama ili se priklanjam savjetima koji se temelje na »kulturi odbacivanja« stvari i ljudskih bića? Kako mogu živjeti bogatim duhovnim životom u svojoj svagdašnjici?
- Jesam li svjedok evanđelja u svojoj obitelji i široj društvenoj zajednici? Namećem li svoje stavove ili jednostavno svjedočim svojim životom pomažući ljudima da otkriju Boga?

RAZRADA

Što kaže Sveto pismo?

Sutradan Mojsije sjede da kroji pravdu narodu. Narod je oko njega stajao od jutra do mraka. Vidjevši Mojsijev tast sav trud što ga on za narod čini, rekne mu: »Što to imaš toliko s narodom? I zašto ti sam sjediš, a sav narod stoji oko tebe od jutra do mraka?« »Narod dolazi k meni«, odgovori Mojsije, »da se s Bogom posavjetuje. Kad zađu u prepirku, dođu k meni. Ja onda rasudim između jednoga i drugoga; izložim im Božje zakone i odredbe.« »Nije dobro kako radiš«, odgovori Mojsiju tast. »I ti i taj narod s tobom potpuno ćete se iscrpsti. Taj je posao za te pretežak; sam ga ne možeš obavljati. Poslušaj me. Svjetovat ću te, i Bog će biti s tobom! Ti zastupaj narod pred Bogom; podastiri Bogu njihove razmirice. Poučavaj ih o zakonima i odredbama; svraćaj ih na put kojim moraju ići, upućuj ih na djela koja moraju vršiti. Onda proberi između svega puka ljude sposobne, bogobojazne i pouzdane, koji mrze mito, te ih postavi za glavare puku: tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike. Neka sude narodu u svako doba. Sve veće slučajeve neka preda te iznose, a u manjima neka sami rasuđuju. Olakšaj sebi breme: neka ga oni s tobom nose. Ako tako uradiš – i Bog ti to odobri – moći ćeš izdržati, a sav ovaj narod odlazit će kući u miru.« Mojsije poslušao savjet svoga tasta i učinio sve kako ga svjetova. Probere Mojsije sposobnih ljudi od svih Izraelaca pa ih postavi za glavare narodu: tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike. Oni su sudili narodu u svako doba. Teže slučajeve iznosili bi Mojsiju, a sve manje rješavali sami. Zatim Mojsije otpusti svoga tasta i on ode u svoju zemlju. (Izl 18,13-27)

Obitelj, Crkva i društvo nameću danas ocu različite uloge. Divno je svjedočanstvo onih očeva koji svojim životom upućuju svoje potomstvo, ali isto tako i druge s kojima se susreću, prema Bogu. Ako bi zaustavljao pogled ljudi na sebe, ostao bi razočaran i on i drugi, među kojima svakako djeca. Stoga Mojsijev tast krasno progovara Mojsiju da zastupa narod pred Bogom i da u ime naroda govori Bogu. Otac je zagovornik svoje obitelji pred Bogom, te se u tome pokazuje njegova briga za cjelovito dobro. Uzoran je otac onaj koji zna izabirati ono što je najbitnije i to prostirati na »stol« svojoj djeci. U isto vrijeme otac je također sposoban prepustiti dio svojih obveza svome potomstvu

te ih tako učiti odgovornosti pred društvom, Crkvom i Bogom, ne bojeći se pri tome da će izgubiti autoritet. I kao što smo vidjeli u tekstu, Mojsije je također sposoban izabirati ljude, ali se također dopušta savjetovati od drugih, od tasta. Mnogim očevima u njihovoj tako lijepoj i odgovornoj službi isto je potreban dobar savjetnik koji će ih znati saslušati i znati im uputiti mudru i odgovarajuću riječ. Imamo li takvog savjetnika među ljudima? Time se ne gubi na snazi i autoritetu, nego dapače jačamo se, a naš pristup sebi i drugima biva još obogaćeniji. Ali najbolji savjetnik, onaj koji čovjeka upućuju u svu istinu (usp. Iv 16,13), pa i onu o očinstvu, zapravo je Duh Sveti. On je ujedno i izvor snage koja nam je potrebna da svjedočimo za Krista (usp. Dj 1,8) i po našem očinstvu. To se očituje ponajprije u tome da imamo ljubavi jedni za druge (usp. Iv 13,35), a poglavito za svoje ukućane.

Što kaže Crkva?

- *Za muža su ljubav prema supruzi koja je postala majkom i ljubav prema djeci prirodan put koji vodi razumijevanju i ostvarenju njegova očinstva. Osobito ondje gdje društveni i kulturni uvjeti mogu lako nagnati oca svojevrsnom nezalaganju za obitelj ili općenito njegovom nedovoljnom udjelu u odgoju, nužno je zalagati se da se u društvu ponovno uvriježi uvjerenje kako su mjesto i uloga oca u obitelji i za obitelj od jedinstvenog i nezamjenjivog značenja. (Familiaris consortio, 25)*
- Prepoznavajući potrebu organiziranja muškaraca i očeva, 2007. godine papa Benedikt XVI. odlikovao je g. Stevea Woodsa iz SAD-a medaljom *Za Crkvu i papu (Pro Ecclesia Et Pontifice)* za uspostavu i širenje neformalne mreže kršćanskih muškaraca pod zaštitom sv. Josipa Čuvari saveza svetoga Josipa (St. Joseph's Covenant Keepers), čija je primarna misija pomoći muškarcima da žive svoje poslanje kao muževi i očevi kako bi se na taj način preobrazilo čitavo društvo (vidi: <http://dads.org>).

Što kaže znanost?

- Građanski angažiraniji očevi više sudjeluju u aktivnostima koje se odnose na mlade. (Bradford Wilcox, 2002.)
- Dječaci adolescenti s kojima se očevi više bave, manje su skloni iskazivati protudruštvena i delikventna ponašanja (Simons et al., 1999.), a adolescentice koje imaju bolji odnos sa svojim očevima manje su sklone depresiji (Videon, 2002.).
- Očevi koji se više angažiraju oko svoje djece skloniji su društvenom angažmanu poput mentorstva i preuzimanja vodećih uloga u zajednici. (Snarey, 1993.)

Što kažu žene/majke?

Kao odgovor na pitanje: *Što za mene znači i kako se osjećam kada moj suprug u društvu u kojem živimo riječju i primjerom svjedoči svoje očinstvo?*, žene/majke kažu:

- »Često se nađemo u različitim situacijama s nevjernicima koji znaju da smo vjernici. Ali moj se muž ne libi svjedočiti svoje očinstvo. Uvijek iznova ukazuje im da je najbolji, najlakši i najljepši put kada ga uistinu živiš tako da se predaš onom drugom i kada ti je bitno kako je onom drugom. Daruješ darujući sebe kao najljepši i najdragocjeniji dar.«

- »To za mene znači pokazati riječju i primjerom, prije svega našoj djeci a onda i svima ostalima, da se može 'plivati protiv struje' i da se to isplati. To znači živjeti svoju vjeru, svoju odgovornost u konkretnom životu, a da nismo ništa izgubili. Osjećam se sigurno, postojano i ispunjeno.«
- »Njegova je vjera živa i svjedočka. To me ohrabruje i potiče da budem još bolja majka i supruga.«

RASPRAVA

Prije rasprave, po mogućnosti, pogledaj dokumentarni film *Društvena kriza muškosti*, a zatim počevši od biblijskog teksta i razmatranja, te uzimajući u obzir ono što kaže crkveno učiteljstvo, što znanost, a što žene/majke, s drugim sudionicima raspravi na koji se način može autentično živjeti i svjedočiti očinstvo u suvremenom društvu. Uvažavajući voditelja i druge sudionike, ako želiš, podijeli svoje misli i osjećaje kao i svoje komentare, stavove, saznanja i iskustva koja su ti se javila uz temu i sadržaj kateheze.

POTICAJI

Napiši na što te je potaknuo sadržaj kateheze i s time povezana rasprava u kontekstu:

1. vlastita duhovna rasta

2. onoga što možeš učiniti u svojoj obitelji kao »kućnoj crkvi«

3. onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu.

ZAKLJUČNA MOLITVA

Sukladno procjeni voditelja, uključi se u moljenje ili pjevanje *Himna Duhu Svetome* (PGPN, br. 552).

*O, dođi, Stvorče, Duše Svet, pohodi duše vjernika,
Poteci višnjom milosti, u grudi štono stvori ih!*

*Ti nazivaš se Tješitelj, blagodat Boga svevišnjeg,
Studenac živi, ljubav, plam i pomazanje duhovno.*

*Darova sedam razdaješ, Ti prste desne Očeve
Od Vječnog Oca obećan, Ti puniš usta besjedom.*

*Zapali svjetlo u srcu, zadahni dušu ljubavlju
U nemoćima tjelesnim potkrepljuj nas bez prestanka!*

*Dušmana od nas otjeraj i postojan mir nam daj,
Ispred nas idi, vodi nas, da svakog zla se klonimo!*

*Daj Oca da upoznamo i Krista, Sina Njegova,
I u Te, Duha Njihova, da vjerujemo sveudilj!*

*Sva slava Ocu Vječnomu i uskrslom Sinu mu
Sa Tješiteljem Presvetim nek' bude sad i uvijeke! Amen.*